

[Socialministeren.]

tro, at dette kunde blive opnaaet, saafremt Lærlingelønnen ansattes til en Procentdel af de udlærte Arbejderes Aarsløn ved fuld Beskæftigelse indenfor vedkommende Fag. Det har vi ogsaa prøvet paa at arbejde med, men Forholdene i Livet er for brogede til, at man kan opstille saadanne faste Regler; selv om vi vilde tage Procenter, som vi har prøvet os frem med, for det sidste eller, hvis der er Tale om en 5-aarig Læretid, for de to sidste Aar af henholdsvis 35 og 50 pCt., vil de vise sig at passe i nogle Tilfælde, men de vil ikke passe i det store og hele. Derfor tror jeg ikke, at det vil være muligt at fastsætte Lærlingelønnen efter almindeligt gældende Procentsatser, bestemte ved Lov; navnlig vil det ikke være rimeligt at gøre det i de 3 første Læreaar, idet Læremesterens Udbytte af Anvendelse af Lærlinge i Begyndelsen vil være meget vekslende indenfor de forskellige Fag og ogsaa vil afhænge af den enkelte Lærlings Flid og Dygtighed. Hvis Læretiden er 4 eller 5 Aar, mener vi derimod, at Lærlingens Arbejde gennemgaaende i det sidste, eventuelt i de to sidste Aar har en saadan Værdi for Læremesteren — normalt da —, at Lærlingelønnen kan fastsættes, om ikke ved Lov saa ad anden Vej, til en Procentdel af de udlærte Arbejderes Aarsløn. Hvis Lærlingelønnen fastsættes saaledes, vil man antagelig samtidig tilskynde visse Læremestre til at oplære Lærlingen paa bedst mulig Maade, for at denne saa hurtigt som muligt kan blive i Stand til at yde det Arbejde, som svarer til den fastsatte Løn. Da de udlærte Arbejderes Løn imidlertid kan variere fra Virksomhed til Virksomhed indenfor de enkelte Fag, og da det er mindre naturligt, om dette Forhold skulde have Indflydelse paa Lærlingens Vilkaar, har man altsaa ikke fundet det rimeligt ved Lov, som jeg sagde, at sætte Lærlingelønnen, heller ikke for det 4de og 5te Læreaar, i Forhold til de udlærte Arbejderes Løn i den enkelte Virksomhed, ej heller har man ment ved Lov at kunne fastsætte visse Procenter, der skal anvendes, som jeg nævnte før. Derfor er man nøjedes med at foreslaa i § 5, at Lærlingens Løn i det 4de, eventuelt altsaa 5te Læreaar kan udgøre en Procentdel af de udlærte Arbejderes Aarsløn ved fuld Beskæftigelse indenfor vedkommende Fag, men at Socialministeren efter Forhandling med Fagets Organisationer skal fastsætte visse Procenter, der skal bruges indenfor det enkelte Fag, dog saaledes, at Ministeren inden den

endelige Fastsættelse af Procentsatsen skal forhandle med et Udvalg paa 8 Medlemmer, der vælges med Halvdelen af hvert af Rigsdagens Ting efter Reglerne for Forholdstalsvalg, altsaa en lignende Tilsynsmyndighed, om man vil, som man har ved Sygekassegrænsens Fastsættelse gennem Socialministeren.

Af Hensyn til Beregningen af Lærlingelønnen i det enkelte Tilfælde er det foreslaaet, at det Beløb, det vil sige de udlærte Arbejderes Aarsløn ved fuld Beskæftigelse indenfor Faget, i Forhold til hvilket altsaa Lærlingelønnen det sidste Aar beregnes, fastsættes af Ministeren, første Gang ved Lovens Ikrafttræden og derefter hvert Aar paa Grundlag af de Oplysninger, man fra Statistisk Departement kan indhente om Lønforholdene i de forskellige Fag. I de Fag, for hvilke der ikke kan fremskaffes tilstrækkelige Oplysninger, maa det saa fastsættes paa anden Maade efter Forhandling, saadan som foreslaaet i § 5, hvilken Mindsteløn der vil være at udrede. Man er dog klar over, at denne fastsatte Lærlingeløn, der altsaa er noget helt nyt, ikke i alle Tilfælde kan kræves udbetalt. Det er derfor foreslaaet, at der skal ske Fradrag i Lærlingelønnen, naar Lærlingen i Medfør af § 12, Stk. 2, deltager i Undervisning i egentlig Dagskole, endvidere naar Lærlingen bliver syg, eller naar Læremesteren yder Lærlingen Kost og Logi. Det er foreslaaet, at Socialministeren skal fastsætte de nævnte Fradrag, samtidig med at de i øvrigt for de enkelte Fag gældende Procentsatser fastsættes. Endnu indeholder § 5 en særlig Regel om, at Læremesteren skal betale Rekvisitter og Undervisningsmaterialer, men det tilføjes, at Lærlingen og dennes Forældre er ansvarlige for de indkøbte Rekvisitter og Undervisningsmaterialer.

§ 6 indeholdt, som jeg tidligere har nævnt, i de Forslag, der blev fremsat i 1924—26, Bestemmelser, der tilsigtede henholdsvis en generel Begrænsning af Lærlingeantallet og en Begrænsningsmulighed indenfor den enkelte Virksomhed under Hensyn til dennes Art eller Størrelse. Jeg anser det ikke for rigtigt at fremsætte Forslag om en generel Begrænsning. Det bliver efterhaanden saaledes, hvis man gør det paa Omraade efter Omraade, at de unge Mennesker lige saa godt kan gaa hen og hænge sig, for de kan ikke komme ind nogetsteds. Jeg kan ikke se, det er berettiget at indføre en generel Begrænsning, og den Bestemmelse, der tidligere var foreslaaet, om at indføre en Begrænsning i den enkelte Virksomhed under Hensyn til dennes Art